

N: = Nicolette Karst

L: = Lena Dafgård

P: = Patricia Cirera Diaz

M: = Martin Norsell

P: ... ska vi göra något viktigt när vi ses?

L: Studenterna blir inte lyckligare av att det är en perfekt studioinspelning.

M: Utvecklas vi tillräckligt? Har vi den högskolepedagogiska 4.0 själva, så där?

[musikjingle]

N: Välkommen till podden Högskolepedagogisk spaning. I dag ska vi spana om videor och poddars roll i framtidens utbildning.

Nicolette Karst, jag jobbar som pedagogisk utvecklare på Lunds universitet, och där undervisar jag i de pedagogiska kurserna, men jag är också systemförvaltare för vår videoplattform. Så jag har workshoppar för lärare i hur man använder video i undervisningen. Vad ska man tänka på? Och vad ska man tänka på när man skriver manus? Och allt sådant där. From the start. För det finns många lärare som är lite, vad ska man säga, skraja för att börja med någonting nytt, vare sig det är video eller poddande.

Som spanare har vi bjudit in Lena Dafgård, som sitter här bredvid mig. Hon är pedagogisk utvecklare för Dalarnas universitet, med inriktning på digital kompetens. Hon är också fil. doktor i tillämpad IT, med inriktning på utbildningsvetenskap.

Spanare två är Patricia Cirera Diaz, hon är doktorand på KTH, kopplad till digitalt lärande, med fokus på lärarutbildning. Hon är också gymnasielärare i spanska och engelska i botten, och har skrivit inte mindre än tre böcker om att använda digitala verktyg i undervisningen.

Och sen till sist har vi Marin Norsell som är civilingenjör och även rektor för Dalarnas universitet.

Och jag ger ordet till Lena. Har du en spaning till oss?

L: Ja, det har jag nog. Jag har ju skrivit en avhandling som kom då, jag disputerade den sista januari 2020, som heter Digital Distance Education, där jag undersökt sex olika kategorier av video i distanskurser till högre utbildning. Och det jag ser är ju att det finns många saker att spana på. Och det är ju också det här med att video är ju många olika saker. När vi pratar video associerar vi till många olika saker. Vi associerar kanske till fredagsmys i soffan, och då blir det ju inte något bra kunskap, att man lär sig så mycket om man tittar på video på det viset. Så därför tror jag också att vi behöver jobba mycket med, vi som är lärare, att vi utbildar våra studenter och hjälper våra studenter med studieteknik, hur man ska titta på video, att man ska vara aktiv och föra anteckningar och så vidare, så det inte blir det där fredagsmyset i soffan.

Sen är det andra saker också, att många gånger använder vi ju video för att vi ska ersätta fysiska möten, till exempel inom distansutbildningen. Och när vi har ett fysiskt möte, då får vi också en interaktion med varandra. När jag säger någonting så får jag återkoppling. Jag ser hur ni nickar, hur ni deltar i samtalet. Och för att jag ska få den här återkopplingen, så behövs det också att vi har videon på, så att vi kan ha den sociala interaktionen. Och det är också en sådan viktig sak. Vi sitter ju inte i föreläsningssalen med en påse på huvudet, och lärarna står inte och föreläser bakom en skärm i föreläsningssalen. Den sociala interaktionen är jätteviktig.

Sen är det andra problem som dyker upp, att vi måste hantera GDPR och sådana saker, och det måste vi självklart ta hänsyn till och följa lagstiftningen. Men det är en sådan sak. Jag tror video kommer att, jag tror det var 2013 så var det någon undersökning som sa att det kommer att vara mer videomaterial än något annat på internet, och jag tror att det kommer bli ännu mer. Våra ungdomar är också väldigt vana vid video, och ofta ganska obekymrade om video. Annat än kanske min generation som tycker att ja, det där med foto och video, det är lite jobbigt. Men ungdomarna, de fotar med sina mobilkameror, och har mycket lättare för det här. Så jag tror att det kommer att vara en fantastisk utveckling med video, men vi måste tänka igenom vad vi gör pedagogiskt som lärare.

- N: Tack så mycket, Lena. Martin och Patricia, vill ni reagera på Lenas spaning?
- P: Nej, men jag tänker att det var rätt just att böttna i det pedagogiska också, vad det är vi ska göra med video, och även att det är en massa olika saker, att man måste också vara ganska specifik med vad som menas med video. Och vi kom ju också nu från ett rundabordssamtal som handlar om, är det värt besväret att skapa video? Där den frågan också lyftes kring vad är video? Pratar vi läromedel eller pratar vi en inspelad live-föreläsning? Där vi också lyfte det som jag hade tänkt att jag skulle spana på. Så jag kanske ska spara det till sen.
- M: Jag är inne lite på det också. Jag tycker det är jättebra, framför allt man då tittar på dem som kommer, eller de som precis är våra studenter i dag. Det är ju lätt att vi dömer efter oss själva, eller jag ska inte uttala mig för någon annan, men undertecknad är ju gravt medelålders, och då inser man det att de här, de har en helt annan syn på, som du säger, video och foto och tillgänglighet, och det som jag tycker är övervakning, det tycker de är normalt. Och det är också någonting som vi måste ändra pedagogiken, så det passar dem. För det är ju faktiskt inte vi som ska lära oss så mycket längre, utan det är de.

[musikjingle]

- N: Tack så mycket. Då kan vi väl raskt gå över till Patricias spaning.
- P: Ja, och vi har inte vetat om varandras spaningar här, så det hade kunnat bli väldigt lika, men jag tänker att det tar vid lite grann här. För att min spaning handlar om hur vi kan bli bättre på, vad ska vi kalla det för, ska vi nyttja digitala resurser för att stärka det här analoga mötet, eller vad vi ska kalla det för, alltså mer när vi ses, på plats? Och det behöver inte vara så här, på plats, fysiskt. Utan det kan vara när man ses synkront över huvud taget, oavsett om det är på plats eller i videoformat. Men det kan det ju vara.

Och vad vi ska göra där. För att jag har jobbat med gymnasieelever sedan 2010. Nu jobbar jag på KTH som doktorand, och innan dess som pedagogisk utvecklare. Men under många års tid har jag jobbat med ett upplägg som bygger på flipped classroom, där mina elever då tidigare, och studenter i dag, eftersom jag träffar lärarstudenter i dag, ställer den där berättigade frågan, ska vi göra något viktigt när vi ses? Måste man komma? Och mitt spontana svar har ju alltid varit att ja, men självklart, vi gör alltid viktiga saker när vi ses.

Men första gångerna när de började fråga det så tänkte jag så här: Eller? Gör vi det? Kan vi tänka på något annat sätt? Vad är det vi ska göra när vi ses? Vad är det som är viktigt? Vem bedömer det? Är det jag eller är det vi tillsammans? Och så vidare.

Och där, det är det jag tänker på, när jag tänker på hur vi ska jobba med video. Alltså, video över lag är ju jättestort. Men hur vi kan nyttja digitala resurser i undervisningen, för att jag tänker att man i ett mer självreglerat lärande även behöver ett utbyte av andra. Att vi som lärare behöver skapa förutsättningar för att studenter ska ges möjligheter till att lära tillsammans i den kontexten. Och för det så kan man ju då vinna en del tid på att spela in vissa saker.

Nu hade vi ju diskussionen här på det här rundabordssamtalet innan om är det verkligen värt den tiden då, som man lägger ner på att skapa video? Och där någonstans måste man göra, ha den här balansen i att när man ses, vad gör man då, som skapar mervärdet? Till att det kanske var värt att lägga tiden på att skapa video. Hur man nu gör det. Och den tanken om flipped classroom, den har ju funnits hur länge som helst. Men att försöka nyttja tiden när man ses, på bästa sätt.

Det är ingen ny spaning, för det har jag tänkt på i tio år. Men den är ständigt återkommande och ständigt närvarande också. Så att det tror jag att man behöver tänka igen på.

N: Det håller jag med om. Nu ska vi se, har Lena någonting att tillägga där?

L: Ja, det handlar ju om att vi, vi hörde ju här under konferensen att i genomsnitt så träffar universitetslärare sina studenter max elva timmar i veckan, om de är helfartsstudenter. Och det är ju väldigt lite. Och nu är det naturligtvis olika på olika utbildningar, men då gäller det ju att vi använder tiden tillsammans på allra bästa sätt.

Jag har också jobbat väldigt mycket med flipped classroom när jag undervisat i högskolepedagogik, och då kan ju det här vara, egentligen är ju flipped classroom inget nytt. Vi har ju alltid velat att våra studenter ska förbereda sig, innan vi träffar dem. Det är inget nytt under solen. Men det här ställer ju sig, det ställer det lite mer på sin spets. För har man inte förberett sig alls så får man egentligen inte ut någonting av det.

Men det här tycker jag är ett bra sätt att arbeta, och kanske att man tittar på video själv, gör anteckningar, lär sig hur man ska jobba studietekniskt med videoinspelade föreläsningar, eller andra typer av videoinspelningar. Och att man sedan kan arbeta tillsammans aktivt, och att man har läraren då som tillgång, när man kan ställa frågor och läraren kan leda det arbetet och hjälpa till. Så att det tror jag är ett väldigt bra sätt att mer effektivt använda tiden tillsammans, när den krymper allt mer.

Sen är det ju väldigt mycket forskning som visar att studenterna blir inte lyckligare av att det är en perfekt studioinspelning, om man gör en videoinspelning. Utan det viktigaste för dem är lärarens sociala närvaro i den här inspelningen. Så att läraren är en människa och kan bjuda på sig själv, och att de känner att de ser den här läraren, och att det är en person. Det är det viktigaste för studenterna, för att de ska titta på det här. Och naturligtvis också att den är tillräckligt kort och inte för lång.

M: Kopplat till det då, på Högskolan Dalarna har vi väldigt mycket nätbaserat. Vi har över 70 procent. Och där, det som slog mig när man blev rektor där, det är hur, i studentutvärderingarna så säger studenterna, som har läst på nätet, att de känner en närmare kontakt med lärarna, än de som har läst lajv. Det slog mig. För då är det ju någonting, det skulle inte funka på min generation, åter till generationsfrågan. Men det funkar på dem. De upplever att de har en tajtare kontakt med sina lärare. Det tycker jag är jätteintressant. Och det visar ju hur viktigt video och annat är.

L: Ja, och jag tror att det beror mycket på språklärarna på Högskolan Dalarna, som har varit så, de har gått före. Och de, genom att det är språk så måste man också ha muntlig kommunikation. Och då har de lagt in de här mötena med webbkonferenserna, Connect eller Zoom eller vad det nu har varit genom åren. Och det tror jag har gjort att studenterna känner den här närmare kontakten.

Jag tycker själv att jag alltid har känt en närmare kontakt med mina distansstudenter, än med dem som jag har haft på campus. Och jag har ändå haft grupper på 500 på 31 orter, men jag har ändå vetat att Pelle har katt och Johan tycker hundar är toppen, och så vidare. Så jag tror att den här kontakten kan bli jättefin, men särskilt när man lägger in de här som ersätter de fysiska mötena, med video till exempel.

[musikjingle]

N: Vi har börjat få in lite frågor i Padleten, men innan vi går över till att besvara frågorna så vill vi gärna avrunda de här spaningarna. Så Martin, var så god.

M: Ja. Någon måste ju vara lite provokativ, så jag tänker jag ta den rollen i dag. För frågan är: Utvecklas vi tillräckligt? Någon sådan där lite långsam evolution, eller vi säger ju till alla andra hur de ska göra, att de ska vara så agila, flexibla, nydanande, och vi pratar om, ja, SciLifeLab, IT eller industrin 1.0, och nu 4.0, va. Men har vi den högskolepedagogiska 4.0 själva, så där?

För föreläsningsformatet är ju faktiskt förhärskande fortfarande sen 13-, 1400-talet, och om vi då ska vara lite elaka så kan vi ju säga att det vi gjorde, det var väl egentligen i pandemin här, att vi flyttade ut föreläsningsformatet på nätet, ganska ograverat. Och frågan är ju vad som händer när det kommer tillbaka. Och jag jämför lite, när jag var på Försvarshögskolan så var det, då sa man att man skulle använda jämställdhetsarbete, bara för att vi skulle kriga i andra länder. För annars missar man hälften av befolkningen. Det var ju jättebra. Ända tills vi inte skulle vara i andra länder och kriga, och kom tillbaka. Då försvann ju det argumentet. Och det får vi inte göra samma sak här. Att vi skulle bli digitaliserade, men äh, nu är det ju, nu kan vi ju ses igen, och nu är vi tillbaka till det gamla vanliga. Så att vi får akta oss för den delen, tänker jag.

Och CDIO då, och likadant flipped classroom, första gången jag kom i kontakt var när jag pluggade på MIT -97, -98. Så att om vi säger att vi är agila så, ja, vi får stå på det också.

Någonting som jag funderar mycket på, alla studenter, ni vet, de har en mobil i handen och i alla fall mina barn, de är aldrig längre borta än att de kan nå den. Hur utnyttjar vi det, i det vi lär ut? Alltså, det är lätt gjort att vi säger, vi ska alltid lära ut som vi har gjort. Man ska tänka på det här sättet. Men det är faktiskt så att det kanske finns andra sätt som är bättre och snabbare att lära sig.

Min favorit, det har inte med högskolestudier kanske att göra, men jag fick lära mig att rabbla ackusativ- och dativobjekt i tyskan. Det tror jag de flesta kommer ihåg, som har läst tyska. Och det funkade jättebra för mig, det är därför det har gått bra i skola och vidare akademiskt. Men är det det optimala sättet för alla att lära sig det här? Eller finns det andra sätt att lära? Och finns det sätt att förstå vilket som är bäst för att lära sig?

Man kanske kan göra tester. Man gör ju det här på smaker på Örebro universitet. Där kan man göra ett smaktest först. Då får man en meny som är anpassad efter de smaklökarna du har. Varför kan vi inte göra det i det högskolepedagogiska landskapet, och fundera lite större?

Så jag skulle gärna se något typ av forskningsprogram, som ser vilket lärande som är bäst anpassat för respektive individ. Men då måste ju vi våga testa, och det som jag tror att många tänker, det är så lätt att säga, vi ska våga testa. Men vågar vi misslyckas då? Det måste vi också våga. Det kan inte gå bra alla gånger. Det vet vi ju med all forskning att det slutar ju aldrig där.

Så kan vi finna de här metoderna för att maximera pedagogiskt upplägg för respektive students lärande, eller grupp? Kan vi använda machine learning eller AI kring det här? Eller ska vi fortsätta och göra som vi alltid har gjort?

För nästa generation som kommer, oberoende om vi tycker det är bra eller dåligt, de har en annan syn på, det här har vi varit inne på, video och så vidare. De har inte samma attention span. De är inte vana vid att läsa långa böcker. Och så vidare. Så att då måste ju vi anpassa oss till det, i stället för att säga att de har fel.

N: Tack så mycket. Tack för den spaningen. Patricia, vill du reagera på den?

P: Ja, jag tänker också att det är viktigt att man får misslyckas ibland. Att det inte alltid blir som man har tänkt sig, och det vet väl alla som har stått i ett klassrum eller seminarial.

Men också att jag tror att man ofta behöver tänka om. Att tänka om som lärare, att det går inte att bara, eller jag har inte sett någon som har lyckats bara översätta sin tidigare undervisning till distans. Det är ju liksom en konst. Och att man behöver tänka kring kontexten och vilka frågor man ställen, och vilka svar man får. Och vad gör man med det?

Så att jag tror att man som lärare behöver tänka om kring hur man är som lärare. Vad man har för roll också.

Sen tror jag inte att video kommer att ersätta någon som lärare, absolut inte. Men att tänka kring vilket stöd det kan ge. Och hur man behöver förändra sin undervisning.

- L: Ja, jag tänker att lärande är ju alltid situerat. Så det gör ju att det blir svårt att hitta metod som alltid funkar, även för en individ, i alla situationer. Och jag tror också att många gånger kan det vara väldigt fruktbart att man testat olika saker. Man kanske både ska läsa en del i den där tjocka boken, och titta på en video. Eller man kanske ska lyssna på ett podd också. För att få man informationen på flera olika sätt, så är det ju ofta så att man har större möjlighet att lära sig. Så det tror jag är en viktig del.

Jag tror också att det är viktigt att ungdomar lär sig studera. Och det är ju för just att de ska kunna hitta sina sätt hur de lär sig bäst, och hur man gör. Och just det här att forskningen visar ju att de som har fått video tidigt i en utbildning, de anser sig ha större nytta av dem, än de som får kanske någon video på slutet. För då har de inte lärt sig hur de ska studera med video.

Och det är precis som vi, vi har ju lärt oss med studieteknik och jag har ju undervisat i grundskolan, när man har gått igenom, det fanns någon fantastisk artikel i någon av kvällstidningarna att äta en elefant på en gång, det är ju ganska tufft, men tunna skivor kan man ju kanske tänka sig av elefanten. Och det är ju sådana här saker som vi måste tänka på, att vi måste hjälpa våra studenter hur de ska studera efter nya förutsättningar. Dels är det nya saker vi ska lära oss, och dels är det nya förutsättningar. Det finns nya medier som vi kan använda oss av.

- P: Jag tror att det är superviktigt att studenterna förstår sig på hur de ska studera, men också att vi lärare förstår oss på hur vi ska undervisa med video. För att jag tror att jag har gjort alla rookie mistakes som finns att göra med, ja, men titta på den här videon så ska vi prata om det här nästa gång vi ses. Ingen tittar, ingen kommer förberedd. Och de som har tittat var så här jaha, vad var det vi skulle prata om? Eller vad ville du att vi skulle fundera på?

Så att det finns så mycket man behöver tänka på, just det där kring video. Det finns hur mycket praktiskt som helst med att skicka med, ska jag skicka med frågor? Ska jag formulera frågor? Och det i sig är ju en konst också. Eller ska studenterna få formulera frågor och ta med till seminariet när vi ses, för att diskutera vad för typ av frågor? Vilket fokus? Alltså, det finns så mycket som man kan tänka kring där.

- N: Kul. Martin?

- M: Och sen då kopplar vi ju även till hela systemet, för jag tror de flesta lärosäten ordnar sådana där meriterad lärare eller excellenta lärare och så vidare. Men hur mycket av den här kunskapen går vidare? Eller hur mycket börjar vi om varje gång? När vi är nya som lärare, vi är skitduktiga på vårt ämne, och så förutsätts vi bara, alla börjar på noll och så förutsätts vi jobba vidare. Så att vi måste ju hjälpas åt också på något sätt, institutionalisera den här kunskapen. Det tror jag är jätteviktigt, och kopplat till de tidigare poddarna som Lars Uhlin och lite andra har pratat om det här att erfara kunskap. För det är ju vårt lärande. Men där uppfattar inte jag att vi är riktigt lika duktiga på att, alltså när det gäller forskning så är vi jätteduktiga på att skriva något och se till att alla andra skriver av det, och så vidare. Men det systemet har vi inte här, utan alla är jätteduktiga på sitt område, och så ska du undervisa också, och så får du börja lite från noll. Så därför är jag jätteglad för hela den här konferensen, det är inte

så jag menar. Men jag tror att vi behöver sprida det ännu mer, så att inte alla, för jag har också gjort (skratt) de flesta rookie mistakesen. Det ingår i utbildningen på något sätt. Men det måste ju finnas ett lättare sätt att lära sig, än att göra alla misstag själv.

N: Ja, jag kan bara instämma med det. Och det är så viktigt att ha ett stöd på plats. Eller någonting lärarna kan falla tillbaka på, eller fråga, helt enkelt. Så det är att rekommendera, tänker jag.

Men jag tänkte också på det där du sa med att erbjuda studenterna information, vare sig det är ämneskunskaper eller generiska kompetenser på olika sätt. För det har ju visat sig att det är det som funkar bäst. Och då är det väldigt lätt att glida över i det där med inlärningsstilar, som bevisligen inte finns. Så det är inte det det handlar om. Men man kan ändå som student ha ett sätt som man föredrar att ta till sig information på. Utan att det för den delen är inlärningsstil. För alla kan lära på alla sätt. Men om man aldrig har provat någonting annat än att bara visuellt ta till sig information, video, teve och sådant där, så kanske man inte vet om att ja, men det här med podd, det är ju skitbra. Det kan jag använda.

[musikjingle]

N: Och då går vi över till frågan som vi fick i Padleten. Finns det en skillnad mellan video och poddradio? Har ni någon uppfattning om det? Ja, Lena?

L: Ja, alltså, jag tycker nog att poddar, poddar har ju den funktionen att dem kan man ju använda väldigt flexibelt. Man kan gå i skogen och lyssna, man kan sitta på bussen, på tunnelbanan, på tåget, stå och stryka och lyssna. Och det tror jag är, det här med mobile learning, där tror jag poddarna kommer verkligen att ha sin plats.

Själv är jag rätt så beroende av att se människan som pratar. För jag har svårt att lära mig annars, om inte det här ansiktet och ögonkontakten finns. Och då kanske videon har betydelse för vissa i det avseendet. Men jag tror att det är olika användningssätt och olika funktioner, som ger olika möjligheter. Apropos att ge informationen på olika sätt.

Sen tror jag att väldigt viktigt också, som jag tänkt på när jag fortbildar lärare inom distanspedagogik, som jag har haft förmånen att få göra under många år, så är det det här med att man glömmer ibland i distansundervisningen att tala om syftet för distansstudenterna. När vi står i klassrummet talar vi alltid om att nu ska vi gå igenom ett nytt område, och det här hänger ihop med det vi gjorde förra terminen, och det här kommer att förbereda er för det ni ska läsa nästa termin, och det här, därför ska ni jobba med det här. Och ibland tappar man det i distansundervisningen, och det är ju samma sak med video. Glömmer man bort att tala om varför man ska titta på video, vad man ska lära sig av det, och lärarens pedagogiska syfte, då blir det svårt för studenterna att sätta in det i ett sammanhang.

N: Jag kan bara instämma med det. Om man som pedagogisk utvecklare som jobbar med lärare även kan få dem att tänka igenom det där med constructive alignment, att lärandeaktiviteter, det man gör, och förväntade lärandemål som man har på kursen, hänger ihop med hur man examinerar. Och om man i det kan få in antingen sin podd eller sin video, vad man nu vill ha, då blir det ju mycket mer logiskt för studenterna också, att ta till sig det där.

Och nu har vi fått in en fråga.

X: Tack så jättemycket. Vi har en annan fråga här i Padleten, som handlar om möjligheterna att aktivera studenterna under tiden man har video, till exempel genom quizzar och sådant. Har ni några erfarenheter eller förslag, eller tror ni att det här är någonting som kommer att dyka upp mer av?

P: Nej, men det är precis det som jag var inne på innan, det där med att man skickar med frågor. Det gjorde jag ju tidigare när jag spelade in egna videos, då kunde jag säga i videon så här: Pausa inspelningen nu och fundera på det här. Och i dag när jag tittar tillbaka på de videorna så tänker jag så här, ja, men det var ju rart att säga så. Men det kan fungera fortfarande jättebra, men det finns ju verktyg för att göra det i dag. Och ganska bra och avancerade verktyg, för att infoga till exempel frågor eller kommentarer, anteckningar, alltså direkt i videoklippet. Som pausar videoklippet, så att man får hjälp med det här studietekniska. Och många studenter är ju väldigt behjälpta av den funktionen.

N: Lena, du ville ...?

L: Ja, det beror lite grann på vad man ställer för typ av frågor. Jag är så gammal så att när jag gick i skolan läste vi texter, och efter de texterna fanns det instuderingsfrågor. Och min erfarenhet ifrån det var att jag lärde mig innehållet, därför att jag hade en fråga. Men jag lärde mig inte att se sammanhang, eller relationer med de här olika delarna. Så att det beror på vilken typ av frågor man ställer.

Och jag tror, man kan ju också använda de här systemen till att lärarna kan se vad studenterna har haft svårigheter med, när man har haft de här systemen. Och att lärarna då kan plocka upp det, nästa gång de träffar studenterna, och särskilt förklara det. Och då är det ju faktiskt. Då är det ju jättebra.

Men jag är lite försiktigt skeptisk till, beroende på vilken typ av frågor man använder. Men man kan ju också, jag tror det är bra att studenterna skickar in frågor i förväg, för då får de tänka själva, och tänka igenom. Det tror jag är jättebra.

N: Martin?

M: Ja, jag håller ju med, och sen måste man också ta lite från andra hållet, ett varningens finger så där. För att det är ju risk också att det blir nöjesproduktion. Alltså, ibland hör man från studenter, ah, men det där var ingen kul föreläsning. Nej, men frågan är om den var bra. Alltså, det är ju det. Det är ju det det går ut på. Så att vi ska ju lära oss någonting, så att det blir, vi kanske kan göra fantastiska produktioner som är jätteroliga att se på, men ingen lär sig något. Och då har vi ju misslyckats. Så att bara så att vi har med oss, vi är ju där faktiskt för lärandet. Det är ju det som är grunden för alltihop.

P: Då ska jag komma in och vara så där överdrivet positiv och säga att det kan ju också vara roligt att lära sig.

M: Jo, men det är ju inte det jag menar. Det är ju klart det kan vara kul, det håller jag med om helt och hållet, men däremot, för jag har hört det, och speciellt när jag var på Försvarshögskolan så hade vi, där hade vi lite äldre studenter, så de bara, ah, det här är så tråkig föreläsare, det är en tråkig föreläsare. Ja, men det är den främsta experten i

Europa på det här som pratar med er, och då kanske det är så att lära sig att lyssna på en tråkig expert, det är ett lärande i sig. Så att alltså och sen, sen ska man ha roligt när man studerar, för annars pallar man aldrig, det håller jag med om. Men man får inte göra det så att det tar överhanden. Det är så jag menar. Det är bara så att vi har med det perspektivet.

N: Och jag tänker, jag kan ju sammanfatta. Dels är det ju viktigt vad man vill att studenterna ska lära sig. Så ha den bilden framför sig. Och det är vilka slags frågor som är viktiga just på det avsnittet. Och sen med tanke på digitala verktygen som finns, så vet jag att på de flesta lärosäten här i Sverige så har vi Kaltura. På några har vi Studio. Och de är integrerade i lärplattformarna. Båda de verktygen, och det finns säkert andra också, har möjligheterna att göra quizzar i videon, direkt. Och det finns många olika frågor, så man kan göra flervalfrågor eller, ja. Så använd det som finns. Ta IT-pedagogiken till hjälp, för möjligheterna finns ju redan där.

Martin?

M: Ja, men jag måste ju säga det, för och gör verkligen det, för det är ju ingen annan verksamhet vi sysslar med, som man inte tar stöd av något. Det är ingen som säger så här: Du ska köra bil så här. Här har du en bil. Så funkar det ju inte. Men när det gäller lärande så är det lite så ibland. Alltså, och vi har ju faktiskt våra körskolor. Vi utvecklar det. Så att då gäller det ju att använda dem.

N: Det är bra.

P: Och de högskolepedagogiska kurserna.

N: Ja. Ja.

M: Ja.

N: Har vi fler frågor?

X: Jo, men det finns fler frågor här. En fråga handlar om behovet då av väldigt mycket extra tekniskt stöd, och ja, det finns ju resursfrågor kring det också. Behöver vi inte väldigt mycket mer sådant i framtiden, om det ska fungera? Eller hur ska vi förhålla oss till det?

N: Martin?

M: Ja, från början, jag är ju ingenjör, som jag sa, och har varit dessutom professor i militärteknik, så jag borde ju älska teknik. Jag säger det först. Men det jag kan konstatera med de system vi har: Det spelar nästan ingen roll vilket system vi har så är det tillräckligt bra. Det är ungefär som när ni använder Word. Hur mycket av Word använder vi? Två procent, eller någonting? Kanske. Fem, i bästa fall. Och jag tror det är mycket så. Det blir väldigt mycket ofta att systemet blir symboliken, för att man tycker det är lite jobbigt att ändra pedagogiken. Och så vill man ha mer resurser till det. Men det vågar jag ju säga, hos oss, vi är ju inte främst på Högskolan Dalarna, när det gäller den tekniska delen. Men däremot har vi hållit på med själva pedagogiken under tio, tolv år innan pandemin, och det är där det ger effekt. Så att om det är så att tekniken är begränsningen, då tror jag man ska fundera på, gör man rätt i pedagogiken?

N: Lena?

L: Jag tror att det är oerhört viktigt att lärarna får stöd. För det är ju som vi sa, att man kan ju egentligen inte, man ska ju våga misslyckas, men det sker ju ingen utveckling om man inte prövar nya sätt. Och det är jätteviktigt att man vågar det. Och jag ser ju så tydligt med den support som finns på Högskolan Dalarna och mina kollegor, som har support mellan 8 och 22, måndag till torsdag, 8-16, och både för studenter och lärare. Och man kan både komma in i ett Zoom-café och ställa frågor, och de kan dela skärm och man får hjälp direkt, eller ringa eller mejla, och det gör ju att lärarna vågar pröva mycket mer.

Sen ser ju jag i resultaten i avhandlingen då, när det gäller intervjuerna med lärarna i Karlstad, som använder videokonferens på lärarutbildningen. Och de fick ju inte så mycket stöd, och de tyckte det var jättejobbigt. Så de menade ju på att hela deras fokus gick åt till att tänka på tekniken, vilken knapp de ska trycka på. Nu ska man komma ihåg att det här var ett tag sen den här undersökningen gjordes, det har blivit mycket, mycket enklare nu. Men det är viktigt att vi har en sådan utveckling som vi jobbar med nu, att vi har så enkel teknik som möjligt i salarna, med enkla knappar, och att det ser lika ut i alla salar, så man slipper när man kommer till ny sal så måste man gå en kurs i hur de knapparna fungerar. Lätt att komma åt knapparna, lätt att förstå vad man ska göra. Och att man får hjälp när man ska göra det här första gången, tills man känner att man är trygg. För då kan man också koncentrera sig på studenterna och hjälpa dem med lärandet.

N: Det låter ju utmärkt.

Då har vi en fråga till från publiken.

X: Hej, Johan Ivar, Försvarshögskolan. Och vi kanske gillar att provocera då, men vi får se här. Djupt inspirerad av Russell Akoff, och han säger ju teaching is an abstraction to learning. Och nu när vi har den tillgången till videomaterial som finns från de främsta i världen, även de bortgångna som vi kan med en knapptryckning plocka upp, och även poddar, vad är lärarens framtida roll? Är det att fortsätta att spela in själv? Eller att knyta ihop det som redan finns därute i oändligt antal?

N: Martin, vill du?

M: Ja, det var det som var min spaning där: Använd det som finns. Och gör det bättre, naturligtvis. Och hjälp till i lärandet. För att om man, det är ungefär som om man tror att man ska skriva världens bästa kursbok i ... i första kursen i matte. Det är rätt många som försöker hela tiden, så det borde finnas en som är ganska bra därute.

Men däremot så hjälper ju inte det lärandet för studenten. Det är ju inte säkert att man läser den där och så kan man allt. Och det är ju där vi ska ta vid. Och det tror jag är jätteviktigt, att se lärandet, att se sig så att man tar hjälp av allt det som finns. Och gör det så bra som möjligt här. Och inte att man ska uppfinna allt från början igen, för då, eller då får man vara väldigt, väldigt bra, och övertygad om det.

N: Jag hörde någon säga att ja, men ingen lärare blir utbytt mot en video. Det går inte. Och om det går så borde de bli utbytta (skratt) mot en video. Så, och med det vill jag säga att video och podd och vilket format det nu kan vara, ska, enligt mig då, ses mer

som ett verktyg för lärande. Inte som ett självändamål, eller som en ersättning för läraren.

- P: Jag tycker att det är ganska självklart att man också ska använda det som redan finns. Men en sak man ju också kan göra, som jag har gjort ett par gånger, är att man tar till exempel en TED-föreläsning, det kommer inte jag göra bättre. Men där man kan remixa sig själv in i videon, så klippa in sig. Jaha, vad tänkte ni kring det här då? Pausa lite grann och fundera på det. För de verktygen, för att göra det också, finns ju i ... ja, det är inte så svårt att göra det i dag. Särskilt inte med det stödet som man har. Så att det kan ju finnas ett ganska stort värde för studenterna att lära att man har den här personliga, det som du var inne på tidigare, Lena, att det här personliga tilltalet till studenterna. Så då man ju remixa det på något vis också. Det finns inte bara ett facit på det, så klart. Men det är ett sätt att göra.
- N: Var så god, du hade en fråga.
- X: Lind heter jag, och jobbar med video i utbildning ganska mycket. Men jag tänkte kontra lite till Martin där. Du sa ju att de här studenterna har ju tillgång till i princip en hel videoredigeringsutrustning, videoinspelning. När kommer vi att låta dem lämna in sina arbeten i form av en video?
- L: Det kan jag svara på, höll jag på att säga. (skratt)
- N: Ja, var så god. Du först.
- L: Det är en av de sex kategorier som jag har undersökt i min avhandling. Och det är det som jag kallar video som verktyg för lärande. Och det finns egentligen två underkategorier. Det ena är att studenterna gör en videoproduktion. Och det kan ju både vara i form av en redovisning, eller att själva produktionen är en uppgift som de ska göra.
- Sen den andra kategorin är ju väldigt vanlig inom professionsutbildningar. Där man analyserar studenters agerande i ett professionellt sammanhang. Det kan gälla lärarstudenter som möter en klass och agerar tillsammans med elever. Det kan gälla sjuksköterskestudenter eller läkarstudenter som ska träffa en patient. Och så kan man spela in det här, och sen kan man också, finns det ju även system där man kan göra kommentarer. Och man kan sitta och diskutera i grupper. Och hur tänkte du när du agerade så här? Och kan man göra på ett annat sätt? Hur skulle man kunna lägga upp det här? För de mötena, de är ju väldigt viktiga i en professionsutbildning, och därför så är det väldigt viktigt verktyg. Vi använder det nog inte så mycket i Sverige, men internationellt används det väldigt mycket. Och jag tror att det kommer mer och mer i Sverige. Så jag tycker att det redan finns. Och två underkategorier, video som verktyg för lärande.
- M: Nej, men vi använde det ju under pandemin, även för sådana liksom praktiska moment, som vi inte kunde examinera på annat sätt. Så det har blivit en, där har verkligen pandemin sparkat lite på oss åt rätt håll.
- N: Och jag, det jag ville bidra med, det vara väl att det har funnits presentationer här på konferensen om just digital examination med hjälp av video, eller inspelade ... audio, alltså. Och som, för att spinna vidare på det du sa, Lena, så vet jag att det förekommer

på Musikhögskolan, till exempel, som inträdesprov, är det väldigt vanligt. Så, ja, det finns fler förebilder också.

Och det roliga som jag har märkt i mitt arbete på Lunds universitet, det är att i början av pandemin så var lärarna lite så här, åh, vilken knapp ska jag trycka på? Vad ska jag göra för att göra en inspelning? Och nu är det lärarlag som kommer och som säger att vi vill göra det här på fysioterapeututbildningen. Vad ska vi tänka på? Och hur kan vi göra så att studenterna blir aktiverade? Eller så att vi kan bedöma vad studenterna gör i sitt möte med en patient, till exempel? Så det är mycket som redan finns.

Vill ni ha några avslutande kommentarer? Lena?

L: Jag har en sak som jag ville, ytterligare en kategori av de här sex som jag undersökt, det är ju video som inte är producerade för pedagogiska syften, men som vi ändå använder i vår undervisning. Jag som fransklärare använder nyhetsprogram på franska, och på engelska. Jag undervisar i engelska. För att ha som hörförståelse. Just nyhetsprogram, det är en särskild vokabulär, det går ganska fort, och det gör då att det är bra träning, för att lära sig förstå talat språk på målspråket.

Och sen kan det ju vara till exempel när jag läste Videobaserade lärandemiljöer, så använde min lärare den filmen Hajen. För att han pratade till Hajen och spelade upp sekvenser för att visa hur man bygger upp en storyboard. För det handlar ju om då det momentet. Och det var ju jätteintressant, för då sa han det, ja, nu kan vi se här, nu för man in en person till. Och nu spetsar man till den här handlingen. Och nu kommer det bli ett besvärligt moment som man måste, och här ser vi nu en upplösning. Så det var ju oerhört intressant.

Sen är det ju, finns det ju jättemycket klipp överallt som man kan använda som diskussionsunderlag. Man kan starta i gång en lektion till exempel och visa ett kort klipp, och sen kan vi få i gång en diskussion med studenterna, som vi kanske inte lyckas med annars.

Så att det är också en sådan. För mitt perspektiv, sen jag har gjort det här arbetet, är att det är viktigt att vi definierar, vilket är vårt pedagogiska syfte med att använda video? Och vilken kategori av video använder vi då? Och sen också förklara det väldigt ... förklara det för dem.

N: Tack. Patricia?

P: Jag tänkte faktiskt återknyta till det som du sa inledningsvis, Lena, det här med att man kanske tänker på video, när man sitter i fredagsmyset i soffan, att det kanske inte är där man tänker att lärandet ska ha plats. Men precis det som du sa nu också, att beroende på vilket syfte man har med vad man tittar på, vilka frågor man ställer, som vi ju har varit inne på, vilket i sig är en konst, att konstruera bra frågor. Men då tänkte jag också på så här, hur mycket man kan lära från pedagogik med små barn. För där är ju i princip allting undervisning. Alltså, lite grann oavsett vad de tar in i förskoleverksamhet. Och det kan man nog lyfta upp till högskolan också, att tänka den tanken att tittar man på video så kan man ju plocka ur saker, oavsett om man sitter hemma i fredagsmys i soffan, eller om det är läromedelsvideos man tittar på. Så lite grann beroende vad man definierar som undervisning. Det är en kul tanke.

N: Martin?

M: Ja, för vi fick ju den här frågan, går det att byta ut alla lärare mot videos? Om vi spetsar till det. Och du var ju inne på det att det går, eller då ska man göra det i sådana fall, eller de momenten.

Men en annan sak som man kanske behöver, som jag funderar lite på, kopplat till det där, det är ju också diversiteten i hela högskolesektorn. För om det är så att vi skulle undervisa allting på exakt samma sätt, då kommer ju inte, alltså en stor fördel är att vi gör lite olika, och det händer saker, alltså det är ju normalfördelat. Så att allt blir ju inte bra. Men alltså, det tar ju oss framåt, och det har tagit oss faktiskt hit. Så att vi får också vara lite rädda om det där, så att det inte blir enögt. Att nu finns det ett rätt svar. Och sen beror det lite på vad det är för ämnesområde. Som jag sa, grundläggande matte kanske inte är så farligt, för den har väl inte, det är ju ungefär samma de sista 2000 åren. Men sen har vi ett antal andra ämnen som ändrar sig hela tiden. Och om vi skulle göra dem enögda, eller liksom gå i stuprör, då blir i alla fall jag väldigt, väldigt orolig. För vi behöver de här perspektiven. Och som brottas och så inom vår sektor. Det är ju det vi jobbar med som akademi.

N: Tack för er medverkan i Högskolepedagogisk spaning, och tack till publiken som har varit här.

[musikjingle]